

TÂĞÛTU RED ETMEK

ABDULLÂH SAÎD EL-MÜDERRİS

Tevhîd-î Dâvet

إِنَّ الحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللهِ مِنْ شُرُورِ أَنفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللهُ فَلاَ مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلاَ هَادِيَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ... أَمَّا بَعْدُ:

TÂĞÛTU RED ETMEK

MUKADDİME:

Rahmân ve Rahîm olan Allâh'ın ismiyle…

Hamd, -âlemlerin Rabbi olan- Allâh'a mahsustur. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerrinden ve amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. O'nun hidâyete erdirdiğini hiç kimse saptıramaz, saptırdığını ise hiç kimse hidâyete erdiremez. Şehâdet ederim ki, Allâh'tan başka ibâdete lâyık hiçbir ilâh yoktur. Ve yine şehâdet ederim ki, Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem O'nun kulu ve Rasûlüdür… Bundan sonra:

Tâğût, Kur'ânî kavramların en önemlilerindendir. Çünkü îmân ehli olabilmek için tâğûtun red edilmesi şarttır. Bu sebeble tâğûtun tanınması ve cüzlerinin de bilinmesi gereklidir. İşte bu risâlenin amacı özlü bir şekilde tâğûtu tanıtmak ve cüzlerini bildirmektir. Zîrâ bilinmeyen ve tanınmayan şeyin red edilmesi muhaldir.

TÂĞÛTUN TANIMI VE RED EDİLMESİ:

Bilinmelidir ki! Tâğûtu red etmek her mükellef için farz olup, îmânın ilk şartının ön şartıdır. Yani Müslüman olmanın ilk şartı Allâh'a îmân etmek, Allâh'a îmân etmenin ilk şartı ise tâğûtu red etmektir.

İmâm Muhammed bin Süleymân rahimehullâh, bu gerçeği şöyle ifâde etmiştir: *"Allâh'u Teâlâ sana rahmet etsin. Bil ki! Allâh'ın âdemoğluna farz kıldığı ilk şey tâğûtu red etmek ve Allâh'a îmân etmektir."*[1]

Şeyh Süleymân bin Abdullâh rahimehullâh ise, şöyle demiştir: *"Mânâsını bilmeden, gerektirdiği tevhîdi sağlamadan, bütün şirkleri terketmeden ve tâğûtu red edip tekfîr etmeden şehâdet kelimesini söylemek icmâ ile sâhibine bir fayda sağlamaz."*[2]

Tâğût, "**طغى t-g-y**" kökünden türeyen bir kelime olup, mastarı "tuğyan"dır. Tuğyan ise: *"İsyân etmek, haddi aşmak, azgınlık ve sapkınlık"* gibi anlamlara gelmektedir. Istılâhta ise -en özlü tanım itibariyle-: *"Tâğût: Allâh Subhânehu ve Teâlâ dışında kendisine ibâdet edilen her şeydir."* Bu tanımı İmâm Mâlik ve diğer Ehl-i Sünnet âlimlerinden bazıları yapmıştır.[3] Tâğûtun tanımı hakkında bundan başka Ehl-i Sünnet'in selef ve halef uleması çeşitli tarifler ve açıklamalar

---

[1] ed-Durerus-Seniyye: 1/161.

[2] Süleymân bin Abdullâh, Teysiri'l-Azîzi'l-Hâmid: 51.

[3] Kurtubî, Câmiu li Ahkâm: 5/248; Nevevî, el-Minhâc fi Şerhi Sahîhi Müslim: 3/18.

yapmıştır. Bunları incelediğimizde tâğûtu; Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dan başkasına ibâdete çağıran şeytân, kendisine tapılan put, gaybı bildiğini iddia eden kâhin, sihir yapan sihirbaz, dîndar kılığına girerek insanları aldatan belâm ve Allâh'ın kanunları haricindekilerle hükmeden idareci şeklinde sınıflandırabiliriz. Ancak tâğût, Allâh'tan başka kendisine ibâdet edilen her şey olduğuna göre tâğûtların sayısını belirli bir şekilde ifade edemeyiz. Bunun için diyoruz ki:

Yeryüzünde İslâm Dîni'ne yani Allâh'ın kanun ve yasalarına isyân ederek başkaldırmak sûretiyle haddi aşan ve aştıran, insândan devlete, güçten otoriteye, nefisten şeytâna, puttan kâhine kadar, canlı veya cansız, soyut veya somut her türlü şey tâğûttur.

"Tâğûtu red etmek... îmânın ilk şartının ön şartıdır" sözümüzde geçen şart kelimesi ise: *"Yok olması halinde hükmünde yok olacağı, var olması halinde ise bizâtihi hükmün varlığının veya yokluğunun gerekli olmadığı şeydir."*[4] Bunun anlaşılması için bir misâl verecek olursak:

Yapılan ibâdetlerin sahîh yani kabul olma şartlarından ilki îmândır. Bir kimsenin îmânlı olarak yapmış olduğu namaz, oruç ve cihad gibi ameller, eğer bu amelleri ifsad edici başka bir durum yok ise kabul olunur ve âhirette bunlara mukabil ecir alınır. Ancak îmân olmadan yapılacak tüm ibâdet çeşitleri sahîh olmaz. Zîrâ îmân olmadan ibâdet etmek, kişiye fayda sağlamaz. Yani yapılan ibâdetlerin geçerli

[4] Bak: el-Mevsûatu'l-Fıkhiyye: 3/22.

olmasındaki ilk şart, îmândır. Îmânın ilk şartı ise tâğûtları red etmektir. Tâğûtları red etmeden onlardan uzak olmadan îmân asla kabul olunmaz. Îmânın kabul olması tâğûtların red edilmesi şartına bağlanmıştır. Nitekim Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

﴿وَالَّذٖينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ اَنْ يَعْبُدُوهَا وَاَنَابُوا اِلَى اللّٰهِ لَهُمُ الْبُشْرٰىۚ فَبَشِّرْ عِبَادِۙ ﴿١٧﴾﴾ (سورة الزمر: ١٧/٣٩)

"Tâğûta ibâdet etmekten kaçınan ve Allâh'a içten yönelenler için bir müjde vardır. Öyleyse kullarıma müjde ver." (Zumer: 39/17)

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, Mekkî olan bu âyet-i kerîmesinde tâğûtun red edilmesini istemiş, kendisine îmân ve ibâdetten önce zikretmiştir. Nitekim âyette ***"*** وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَن يَعْبُدُوهَا ***Tâğûta kulluk etmekten kaçınan"*** kavliyle öncelikle tevhîdin red kısmının teşekkülü istenmiş, ***"*** وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ ***Allâh'a içten yönelenler"*** buyrularak da tevhîdin isbât kısmını ortaya koyanlara müjdeler olduğu beyân edilmiştir. Başka bir âyet-i kerîmede ise şöyle buyrulmuştur:

﴿قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّۚ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللّٰهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰىۗ لَا انْفِصَامَ لَهَاۜ ﴿٢٥٦﴾﴾ (سورة البقرة: ٢٥٦/٢)

“Artık hak, bâtıldan apaçık ayrılmıştır. O halde her kim tâğûtu red ederek Allâh’a îmân ederse, kopması mümkün olmayan sapasağlam bir kulba yapışmıştır.” (Bakara: 2/256)

Medenî olan bu âyet-i kerîmede ise ***“Her kim tâğûtu red ederek, Allâh’a îmân ederse”*** buyrulmuş, bir önceki âyette olduğu gibi Allâh’a îmân için önce tâğûtun reddi emredilmiştir. Yani kelime-i tevhîd’de olduğu gibi önce nefy/red, sonra isbât/kabul emredilmektedir. Kelime-i tevhîd’in “لَا إِلَهَ İlâh yoktur” kısmı red, “إِلَّا اللَّهُ Allâh’tan başka” kısmı ise isbâttır. Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

﴿مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَكَفَرَ بِمَا يُعْبَدُ مَنْ دُونِ اللَّهِ، حَرُمَ مَالُهُ، وَدَمُهُ، وَحِسَابُهُ عَلَى اللَّهِ﴾ [(حديثٌ صحيحٌ:) رواه مسلم (٣٧) و الطبراني (٨١٩٠) ...]

“Her kim La İlahe İllallâh *(Allâh’tan başka ilâh yoktur)* ***der de Allâh’tan başka tapılan şeyleri*** *(tâğûtları)* ***de red ederse onun malı ve kanı haram olur. Hesabı ise Allâh’a kalmıştır.”*** [**(SAHİH HADİS:)** Müslim (37); Taberânî (el-Kebir: 8190)…]

Hadîs-i şerîfte bildirildiği üzere bir kimsenin Müslüman olup, kanının ve malının haram olması için Allâh’ı tevhîd etmesi ve onun dışında kendisine tapılan şeyleri yani tâğûtları red etmesi gereklidir.

Binaenaleyh tâğûtu red etmek her mükellef için farz olup, îmânın ilk şartının ön şartıdır. Hiçbir kimse tâğûtu red etmeden Allâh’a geçerli

bir şekilde îmân etmiş olamaz. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, bu şartı ger-gerçekleştirerek kendisine ibâdet etmeleri için her topluluğa bir rasûl göndermiştir. Nitekim O, şöyle buyurmaktadır:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِى كُلِّ اُمَّةٍ رَسُولًا اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ﴾ (سورة النحل: ٣٦/١٦)

“Andolsun, biz her ümmete** (her bir topluluğa)**: ‘Allâh’a kulluk edin ve tâğûttan** (ona kulluk etmekten) **kaçının’ diye bir rasûl gönderdik.” (Nahl: 16/36)

Tâğûtun reddi kalb, dil ve tüm âzâlarla gerçekleşmelidir. Müslüman olmak ve de Müslüman kalmak isteyen bir kimse, kalbiyle tüm tâğûtlardan nefret etmeli, onların yok olmalarını istemeli ve onlara karşı kalbinde en ufak bir sevgi dâhi bulundurmamalıdır. Bunu diliyle ifâde etmeli ve organlarıyla kalbinin ve dilinin ikrârını yalanlamamalıdır. Bu da tâğûta düşmanlık ederek buğzetmekle, onu velî edinmemekle, ondan hüküm istememekle, onu desteklememekle, onun savunuculuğunu yapmamakla ve ona itaat etmemekle gerçekleşir. Zîrâ tâğûtun reddi tecezzi (parçalara ayırma) kabul etmediğinden tâğûtun red edilmesi, onun tüm cüzlerinden ve çeşitlerinden teberri (arınıp yüzçevirmek) ile mümkün olur.

TÂĞÛTUN CÜZLERİNİN RED EDİLMESİ:

Tâğûtun red edilmesi gerekli olan dört cüzü vardır. Bunlar: Velâyeti, muhâkemesi, savunuculuğu ve itaatidir.Bu dört cüz, tüm tâğût çeşitleriyle ilgili mes'elelerin aslını oluşturmaktadır.

Tâğûtun Velâyetinin Red Edilmesi:

Tâğûtun velâyetinin red edilmesi, onun red edilmesi gerekli olan birinci cüzüdür. Hiçbir kimse tâğûtun velî edinilmesini red etmeden Allâh'a sahîh (geçerli) bir şekilde îmân etmiş olamaz.

Velî: *"Bir işin idâre ve bakımını üzerine alan, otorite, dost, yardım eden, himaye eden, anlaşmalı, temsil yetkisine sâhib olan, başkası üzerinde onun adına tasarruf yetkisi olan"* anlamlarına gelmektedir.[5]

Öyleyse kişinin sevdiği, dost olduğu, savunduğu, itaat ettiği, emri altına girdiği, kanun çıkarma yetkisi tanıdığı, muhâkeme olduğu merci, kişi, kurum, kuruluş ya da devlet, velâyet yetkisi verdiği yerdir.

Müslümanların velîsi Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dır. Çünkü Müslümanlar, O'na boyun eğerek O'nun ilâhlığını kabul ederler. O'nun gönderdiği dîni tasdik edip, kanunlarını benimseyerek uygularlar ve Allâh'ı kendilerine dost kabul ederler. Böylece cennet ehli olmayı hak ederler. Allâh Azze ve Celle şöyle buyurmaktadır:

---

[5] Bak: "V-l-y" maddesi: İbn Manzur, Lisanu'l-Arab; Firuzbadi, el-Kamusu'l-Muhit; Zebidi, Tasu'l-Arus; Tehanevi, Keşşaf; Ragıb, Mufredat…

﴿اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ ﴿٢٥٧﴾﴾ (سورة البقرة: ٢/٢٥٧)

"Allâh, îmân edenlerin velîsidir** (koruyanı, dostu ve karar alanıdır)**. Onları karanlıklardan** (küfürden) **aydınlığa** (îmâna) **çıkarır." (Bakara: 2/257)

Bu âyet-i kerîme'de îmân edenlerin velîsinin yani onlar adına kanun koyanın, hükmedenin, inanç ve yaşam sistemi belirleyenin, ihtilafların çözümü için onlara Kur'ân ve Sünnet'i indirenin Allâh Azze ve Celle olduğu beyan edilmektedir.

Kâfirlerin velîsi ise tâğûttur. Çünkü kâfirler, Allâh Tebâreke ve Teâlâ'nın dînine boyun eğmezler, kanunlarını red ederler. O'nu kendilerine dost edinmezler. Kâfirler, idare ve yaşam şeklinde, kanun ve nizam belirlemede Allâh'ın değil de, kendileri gibi beşer olanlara tabii olarak tâğûtların velâyetini Allâh'ın velâyetine tercih ederler. Böylece velîleri olan tâğûtlar gibi cehennem ateşinde ebediyen kalmayı hak ederler. Allâh Azze ve Celle şöyle buyurmaktadır:

﴿وَالَّذ۪ينَ كَفَرُوا اَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ اِلَى الظُّلُمَاتِ اُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥٧﴾﴾ (سورة البقرة: ٢/٢٥٧)

"Kâfirlerin velîleri tâğûttur. Onları aydınlıktan çıkararak karanlıklara sokarlar. İşte bunlar cehennemliklerdir. Onlar orada ebedî

kalırlar." (Bakara: 2/257)

Allâh'u Teâlâ, âyet-i kerîme'de, mü'minlerin kendisine, kâfirlerin ise tâğûtlara velâyet verdiğini açık bir şekilde ifade etmektedir. Böylelikle mü'minler felaha kavuşacaklar, kâfirler ise ebedi bir cezaya çarptırılacaklardır. Nitekim İbn Kesîr rahimehullâh, âyet-i kerîme'nin tefsîrinde şöyle demiştir: *"Allâh'u Teâlâ âyette rîzâsına tabii olanları selamet yollarına hidâyet edeceğini haber veriyor. O, mü'min kullarını; küfür, şüphe karanlıklarından apaçık, kolay ve nurlu hakkın aydınlığına çıkaracağını ve kâfirlerin dostlarının ise şeytân olduğunu bildiriyor. Şeytân, onların içinde bulundukları bilgisizlik ve sapıklıkları kendilerine güzel göstererek onları hak yoldan çıkarır. Küfür ve iftira yollarına saptırır."*[6]

Allâh Azze ve Celle, başka bir âyeti kerîme de şöyle buyurmaktadır:

﴿وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ والنَّبِيِّ وَمَا أُنْزِلَ اِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوهُمْ اَوْلِيَاءَ وَلٰكِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨١﴾﴾ (سورة المائدة: ٥/٨١)

"Eğer onlar Allâh'a, Nebî'ye ve ona indirilene *(Kur'ân'a)* ***inanıyor olsalardı, onları velî edinmezlerdi. Fakat onlardan birçoğu fasık kimselerdir."*** (Maide: 5/81)

Şeyhu'l-İslâm İbn Teymiyye rahimehullâh, bu âyeti zikrettikten

6 İbn Kesîr, Tefsîriu'l-Kur'âni'l-Azîm: 1/685.

sonra şöyle demiştir: *"Allâh'u Teâlâ bu âyette şart cümlesi kullanmıştır. Koşulan şart gerçekleşecek olursa meşrut (kendisi için şart koşulan) da gerçekleşir. Eğer şart gerçekleşmeyecek olursa meşrut da gerçekleşmez. Zîrâ Allâh'u Teâlâ şöyle buyuruyor:* ***'Eğer onlar Allâh'a, Nebî'ye ve ona indirilene inanıyor olsalardı, onları velî edinmezlerdi.'*** *Bu âyet, zikredilen îmânın, kâfirleri velî edinmeye zıt olduğunu apaçık bir şekilde göstermektedir. Çünkü bir kalbte gerçek îmân ile kâfirleri velî edinme bir arada bulunamaz."*[7]

Tâğûtun Hükmünün Red Edilmesi:

Tâğûttan hüküm istemenin red edilmesi, onun red edilmesi gerekli olan ikinci cüzüdür. Hiçbir kimse tâğûtun yani beşerî olan kanunlarla hükmedecek olan kimselerin muhâkemesini red etmeden Allâh'a sahîh (geçerli) bir şekilde îmân etmiş olamaz. Nitekim İmâm İbn Kesîr rahimehullâh, bu konuda icmâ naklederek şöyle demiştir: *"Her kim nebîlerin sonuncusu Muhammed bin Abdullâh sallallâhu aleyhi ve sellem'e indirilen muhkem şerîatı terk eder ve neshedilmiş başka şerîata muhâkeme olursa kâfir olur. O halde (Cengiz Han'ın uydurduğu yasalar olan) Yes'ak'a muhâkeme olan ve onu İslâm kanunlarından üstün tutanın durumu acaba nasıl olur? Kim bunu yaparsa Müslümanların icmâsıyla kâfir olur."*[8] Allâh

[7] İbn Teymiyye, Mecmûu'l-Fetâvâ: 7/17.
[8] İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye: 13/139.

Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

﴿يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اَطِيعُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاُولِي الْاَمْرِ مِنْكُمْ فَاِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ اِلَى اللّٰهِ وَالرَّسُولِ اِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَاَحْسَنُ تَاْوِيلًا ﴿٥٩﴾﴾ (سورة النساء:٤/٥٩)

"Ey îmân edenler! Allâh'a ve Rasulü'ne itaat edin. Ve sizden olan ulu'l-emre de itaat edin. Eğer herhangi bir şeyde anlaşmazlığa düşerseniz Allâh'a ve ahiret gününe gerçekten îmân ediyorsanız onu Allâh'a ve Rasûlü'ne götürün; bu hem hayırlı, hem de netice bakımından daha güzeldir." (Nisa: 4/59)

İmâm İbn Kayyım rahimehullâh, âyet-i kerîme'ye dair şöyle demiştir: *"Âyet-i kerîme'deki **'Herhangi bir şeyde anlaşmazlığa düşerseniz'** ifâdesi, şart bağlamında gelen nekira (belirtisiz) bir ifadedir ve büyük küçük, celi/açık ve hafi/kapalı dînin bütün konularında mü'minlerin ihtilafa düştükleri bütün meseleleri kapsar… Allâh'a döndürmenin, Allâh'ın Kitâbı'na başvurmak, Rasûlullâh'a döndürmenin ise, hayatında bizzat kendisine, vefat ettikten sonra da Sünneti'ne başvurmak olduğu konusunda insanlar icmâ etmişlerdir."*[9]

İmâm İbn Kesîr rahimehullâh ise âyet-i kerîme'nin tefsîrinde şöyle

[9] İbn Kayyım, İlamu'l-Muvakkıîn: 1/39.

demiştir: *“Allâh’u Teâlâ* ***‘Allâh’a ve ahiret gününe gerçekten îmân ediyor-ediyorsanız’*** *buyurmaktadır. Yani: ‘Dâvaları ve bilinmeyen şeyleri Allâh’ın Kitâbı’na, Rasûlü’nün Sünneti’ne götürün, aranızda çıkan ihtilaflarda o ikisine başvurunuz’ demektir.* ***‘Allâh’a ve ahiret gününe gerçekten îmân ediyorsanız.’*** *Bu da gösteriyor ki kim ihtilaf halinde Kitâb ve Sünnet’in hakemliğine gitmez ve o ikisine müracaat etmezse, o Allâh’a ve ahiret gününe îmân etmiş değildir.”*[10]

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, başka bir âyet-i kerîmesinde şöyle buyurmaktadır:

﴿اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ يَزْعُمُونَ اَنَّهُمْ اٰمَنُوا بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرٖيدُونَ اَنْ يَتَحَاكَمُوا اِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ اُمِرُوا اَنْ يَكْفُرُوا بِهٖ وَيُرٖيدُ الشَّيْطَانُ اَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعٖيدًا ﴿٦٠﴾﴾ (سورة النساء: ٤/٦٠)

“Sana indirilene ve senden önce indirilene gerçekten îmân ettiklerini zannedenleri görmüyor musun? Bunlar, tâğûta muhâkeme olmayı istiyorlar. Oysa onlar onu red etmekle emrolunmuşlardı. Şeytân da onları uzak bir sapıklıkla saptırmak istiyor.” (Nisâ: 4/60)

İmâm İbn Kayyim rahimehullâh, şöyle demiştir: *“Tâğût; kendisine ibâdet edilme, bağlanılma ve itaat edilme noktasında haddini aşan kul*

[10] İbn Kesîr, Tefsîrul-Kur’âni’l-Azîm: 2/345.

demektir. İnsânların tâğûtu, Allâh ve Rasûlü'nün kanunlarıyla hükmetme-hükmetmeyen, Allâh'tan başka kendisine muhâkeme olunan, ibâdet edilen ve Allâh'ın emrine dayanmaksızın, Allâh'a itaat etmeksizin kendisine tâbi olunanlardır. Bunları düşünür ve insânların durumlarına bakarsan, insânların çoğunun Allâh'a değil, tâğûtlara ibâdet ettiğini, Allâh ve Rasûlü'nün hükümlerine değil, tâğûtların hükümlerine muhâkeme olduklarını, Allâh ve Rasûlü'ne değil, tâğûta itaat edip tâbi olduklarını görürsün...

Kim Rasûl'ün getirdiğinin dışında bir hüküm verir veya bu hükme muhâkeme olursa işte o, tâğûtu hakem tayin etmiş ve tâğûta muhâkeme olmuştur."[11]

Şeyh Abdurrahmân bin Hasen rahimehullâh, şöyle demiştir: *"Her kim Allâh'ın Kitâbı ve Rasûlü'nün Sünneti dışında bir şeye başvurarak ona muhâkeme olursa, tâğûta muhâkeme olmuş demektir. Oysa Allâh mü'min kullarına, onu red ve inkâr etmelerini emretmiştir.*

Kim de bu ikisiyle hüküm vermez ve bu ikisi dışında başka bir hükme veya mahkemeye başvurursa, bu haliyle haddi aşmış olur. Böylece Allâh'ın ve Rasûlü'nün kendisi için şerîat kıldığı şeyin dışına çıktığını ve bu hükmü, lâyık olmadığı halde, şerîatın konumuna getirmiş olduğunu ortaya koymakta, şerîat dışı bir tutum ve davranış içine girmektedir. Dolayısıyla kim Allâh'tan başka bir şeye ibâdet ederse, o kimse bu haliyle tâğûta

[11] İbn Kayyim, İlâmu'l-Muvakkiîn: 1/40.

ibâdet etmiş olur…

Her kim insânları Allâh ve Rasûlü'nden başkasına muhâkeme olmaya çağırır ve Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem'in getirdiğini terk etmeye ve bundan vazgeçmeye dâvet ederse, itaat konusunda Allâh'a şirk koşmuş, Rasûlullâh'ın Allâh'tan getirdiği şeye muhalefet etmiş olur. Oysa Allâh bize bunları red etmeyi emretmiştir…

*Kim Allâh ve Rasûlü'nün emrettiği şeye muhâlefet eder, insânlara Allâh'ın indirdiğinin ve Allâh ve Rasûlü'nün emrettiğinin dışında bir hükümle hüküm verilmesini ister ve emrederse ya da bunu taleb eder ve bu şekilde kendi heva ve isteklerine uyarak hareket ederse, bu kimse İslâm ipini, ahdini boynundan çıkarıp atmıştır. Hatta kendisinin Müslüman olduğunu ileri sürse, mü'min olduğunu iddia etse de durum böyledir. Çünkü Allâh'u Teâlâ, böyle bir şey peşinde olanları red ve inkâr etmekte, onların 'bizde inanıyoruz' iddialarını kabul etmeyip yalanlamaktadır. Çünkü âyette yer alan 'زعم zu'm' kelimesi onların îmânsızlıklarını gösterir. Zîrâ Arabçadaki '**يزعمون zannediyorlar'** fiili, çoğunlukla içinde yalanın yer aldığı kuru dâva iddiayı ifâde eder. Çünkü buradaki kişiler, iddia ettikleri şeye aykırı amelde bulunmaktadırlar."*[12]

Şeyh Şankîtî, âyetin tefsîrinde şöyle demiştir: *"Allâh'ın şerîatının dışındaki bir şerîata muhâkeme olmak tâğûta muhâkeme olmak*

[12] Abdurrahmân bin Hasen, Fethu'l-Mecîd: 391-392.

demektir...[13] *Allâh'ın kanunlarından başka kanunlarla muhâkeme olmayı isteyenlerin şirke girdiklerini Nisâ Sûresi'nin 60. âyeti apaçık bir şekilde bildiriyor. Ve böylelerinin Müslümanlık iddiasını hayretle karşılıyor. Çünkü hem îmân ettiklerini iddia ediyorlar, hem de Allâh'ın kanunlarından başka kanunlarla muhâkeme olmayı istiyorlar. Oysa aynı kalbte Allâh'a îmân ile tâğûta muhâkeme olmaya rızâ gösterme bir arada bulunamaz. İşte bu onların îmân iddialarında yalancı olduklarını ortaya koymaktadır."*[14]

Tâğûtun Savunuculuğunun Red Edilmesi:

Tâğûtun savunuculuğunun red edilmesi, onun red edilmesi gerekli olan üçüncü cüzüdür. Hiçbir kimse tâğûtun savunuculuğunu red etmeden Allâh'a sahîh (geçerli) bir şekilde îmân etmiş olamaz. Nitekim İmâm Kurtubî rahimehullâh, şöyle demektedir: *"Kim Müslümanlara karşı kâfirleri (el, dil, mal ve can ile) desteklerse hükmü onların hükmü gibidir, yani mürdet olmuştur."*[15] Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

﴿اَلَّذِينَ اٰمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِى سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا اَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ اِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا

[13] Şankîtî, Edvâu'l-Beyân: 7/50.
[14] Şankîtî, Edvâu'l-Beyân: 3/259.
[15] Kurtubî, el-Câmiu li Ahkâmi'l-Kur'ân: 6/217.

﴿٧٦﴾ (سورة النساء: ٤/٧٦)

"Îmân edenler Allâh yolunda savaşırlar; kâfirler ise tâğût yolunda savaşırlar. Öyleyse şeytânın dostlarıyla savaşın. Hiç şüphesiz, şeytânın hilesi pek zayıftır." (Nisa: 4/76)

Fahruddîn er-Râzî rahimehullâh, bu âyetin tefsîrinde şöyle demiştir: *"Bil ki! Allâh'u Teâlâ, cihâdın farz olduğunu beyan edince, nazar-ı dikkate alınacak olan şeyin, cihâdın şekli değil, bilakis niyet ve maksad olduğunu bildirmiştir. İmdi mü'minler, Allâh'ın dînini kuvvetlendirmek ve O'nun kelimesini yüceltmek maksadıyla savaşırlar. Kâfirler ise, tâğûtun yolunda (onun sistemini yüceltmek maksadıyla) savaşırlar."*[16]

Şeyh Abdurrahman bin Hasen rahimehullâh, şöyle demiştir: *"Tevhîdi bozan meselelerin en büyüğü üç tanedir… Bunlardan üçüncüsü: Müşriklere karşı dostluk göstermek, onlara meyletmek, onlara elle, dille veya malla yardımcı olmak."*[17]

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, başka bir âyet-i kerîmesinde şöyle buyurmaktadır:

﴿لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللّٰهِ فِى شَيْءٍ ﴿٢٨﴾ (سورة آل عمران: ٣/٢٨)

[16] er-Râzî, Mefatihul-Gayb: 10/147.
[17] el-Mevrid el-Adebu'z-Zulal: 237-238.

"Mü'minler, mü'minleri bırakıp da kâfirleri velîler edinmesinler. Kim böyle yaparsa, Allâh'tan hiçbir şey *(yardım-bağlantı)* ***yoktur."*** (Ali İmran: 3/28)

Müfessirlerin İmâmı İbn Cerir et-Taberî rahimehullâh âyetin tefsîri hakkında şöyle demiştir: *"Bu âyetin mânâsı şöyledir: Ey mü'minler! Kâfirlere dînleri (ve sistemleri) konusunda yardımcı olmayın. Mü'minleri bırakıp da Müslümanlara karşı kâfirlere destek olmayın, mü'minlerin gizli hallerini onlara anlatmayın! Sizden her kim böyle yapacak olursa Allâh'u Teâlâ'dan bekleyeceği hiçbir şey yoktur. Çünkü o Allâh'u Teâlâ'dan, Allâh'u Teâlâ da ondan beri olmuştur. Böylece dîninden irtidat etmiş ve küfre girmiştir."*[18]

Tâğûtun İtaatinin Red Edilmesi:

Tâğûta itaat etmenin red edilmesi, onun red edilmesi gerekli olan dördüncü cüzüdür. Hiçbir kimse tâğûta itaat etmeyi red etmeden Allâh'a sahîh (geçerli) bir şekilde îmân etmiş olamaz. Nitekim Şeyh Muhammed bin Süleyman et-Temîmî rahimehullâh ise şöyle demiştir: *"Câhil olsalar bile mürtedlere tabii olanlara, mürted hükmü verilmesi konusunda bütün âlimler ittifak etmişlerdir."*[19] Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

[18] Camiu'l-Beyân: 6/313.
[19] ed-Dureru's-Seniyye: 8/118.

﴿قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذٰلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللّٰهِ مَنْ لَعَنَهُ اللّٰهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ أُولٰئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَاَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾﴾ (سورة المائدة: ٦٠/٥)

"De ki: Allâh katında, kesinleşmiş bir ceza olarak bundan daha kötüsünü haber vereyim mi? Allâh'ın kendisine lanet ettiği, ona karşı gazablandığı ve onlardan maymunlar ve domuzlar kıldığı *(Yahudiler)* ***ile tâğûta ibâdet edenler*** *(itaat edenler)****; işte bunlar,*** *(cehennemdeki)* ***yerleri daha kötü ve dümdüz yoldan daha çok sapmışlardır."*** (Maide: 5/60)

Âyetteki ***"Tâğûta ibâdet edenler"*** buyruğundan kasıt, tâğûta itaat edenlerdir. İmâm Cevherî rahimehullâh, şöyle demiştir: *"İbâdet, itaat etmektir. Kulluğun aslı, itaat ve boyun eğmektir."*[20] Zîrâ tâğûta ibâdet edenler dâhil hiçbir kimse, Allâh'tan başkası için namaz kılmaz, oruç tutmaz ve haccetmez. Ancak Allâh'ın kanun ve yasalarına aykırı olan mes'elelerde tâğûta itaati gerekli görenler ve tâğûtun kanun ve yasalarını benimseyerek bunlara itaat edenler, tâğûta ibâdet etmiş, Allâh'a küfretmişlerdir.

Şeyh Şankıti şöyle demiştir: *"Kur'ân-ı Kerîm'in nasslarından açıkça anlaşılmaktadır ki, şeytânın dostları vasıtası ile koydurduğu, İslâm şeriatına*

[20] es-Sıhâh: "A-b-d" Maddesi.

muhalif beşerî kanunlara tabii olanların kâfir ve müşrik olduklarında ancak onlar gibi Allâh'ın basiretlerini kör ettiği, vahyin nurundan kör olan kâfir ve müşrik kimseler şüphe ederler."[21]

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, başka bir âyet-i kerîmesinde şöyle buyurmaktadır:

﴿وَاِنْ اَطَعْتُمُوهُمْ اِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ﴿١٢١﴾﴾ (سورة الأنعام: ١٢١/٦)

"Eğer onlara itaat ederseniz şüphesiz siz de müşrik olursunuz." (Enam: 6/121)

İmâm İbn Kesîr rahimehullâh, âyet-i kerîme'yi zikrettikten sonra şöyle demiştir: *"Yani Allâh'ın emrinden ve şeriatından başkasının dediğine saparsanız başkasını onun önüne geçirirseniz işte bu şirktir."*[22]

Şeyh Abdurrahmân bin Hasen rahimehullâh, şöyle demiştir: *"İnsânların Allâh'u Teâlâ'dan başka taptıkları tüm şeyler onların rabbi ve ma'bûdudur. Allâh'u Teâlâ'ya ve yasalarına rağmen, kendisine itaat olunan her varlık puttur, tâğûttur. Her kim, Allâh'ın şerîat olarak indirdiğinin ve Rasûlü'nün gösterdiğinin dışında bir kimseye mutlak olarak itaat ve tâbi olursa, o, itaat eden ve tâbi olan kişinin rabbi ve ma'bûdu olmuş olur. Yasama konusunda Allâh'u Teâlâ'dan başkalarına itaat edilmesi, Allâh'u Teâlâ'dan başkasına ibâdet olarak kabul edilmiş, kendilerine itaat edilen*

---

[21] Şankıti, Edvau'l-Beyan: 3/259.
[22] İbn Kesîr, Tefsiru'l-Kur'âni'l-Azîm: 3/329

kimselerin de rabb edinilmiş olacağı açıklanmıştır. Ne acıdır ki, bu ümmet içerisinde de böyleleri vardır. Bu en büyük şirk olup, tevhîdle çelişmektedir ve 'lâ ilâhe illallâh' kelimesinin içeriğine terstir."[23]

Şeyh Şankıti ise bu âyet-i kerîme'yi zikrettikten sonra şöyle demiştir: *"Bu âyet, yaratıcı olan Allâh'u Teâlâ tarafından gökten inen bir hükümdür. Bu hüküm şöyledir: Rahman'ın kanunlarına ve şeriatına muhalif şeytânın hükümlerine tabi olan kişi, Allâh'a eş koşmuş ve müşrik olmuştur."*[24]

[23] Abdurrahmân bin Hasen, Fethu'l-Mecîd: 106.
[24] Şankıti, Edvau'l-Beyan Tefsiri: 7/54

HATİME:

Kur’ân, Sünnet ve icmâ gibi şerî delîllerin delâletiyle isbâtlandığı üzere, hiçbir kimse tâğûtu ve de cüzlerini red etmeden Allâh’a sahîh bir şekilde îmân edemez.

Tâğûtu red etmeyen bir kimsenin Müslüman olduğunu söylemesi, namaz ve zekât gibi farzları yerine getirmesi, zinâ ve fâiz gibi haramlardan kaçınması kendisine kâfir isminin verilmesine engel olmadığı gibi; cehennemin ebedî ateşinden kurtulması için bir yarar da sağlamaz.

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ.

Hamd âlemlerin rabbi olan Allâh’a mahsustur. Salât ve selâm yaratılmışların en hayırlısı Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem’in, âlinin ve ashabının üzerine olsun.

KAYNAKLAR:

Kur'ân-ı Kerîm.

Abdurrahmân bin Hasen bin Muhammed bin Abdulvah-hâb (v. 1285h.), Fethu'l-Mecîd Şerhu Kitâbi't-Tevhîd, (Thk: Muhammed Hâmid el-Fakî), Matbaatu's-Sünne, Kâhire, 1377.

Cevherî, İsmâil bin Muhammed (v. 393h.), es-Sıhâh Tâcu'l-Luğa ve Sıhâhu'l-Arabiyye, Dâru'l-İlm li'l-Melâyin, Beyrut, 1407.

ed-Dureru's-Seniyye fi'l-Fetâvâ Necdiyye, (Thk: Abdur-rahmân bin Muhammed bin Kasım), 1417.

Fahruddîn er-Râzî, Muhammed bin Ömer bin Hasen bin bin Hüseyn et-Temimî (v. 606h.), Mefâtihu'l-Gayb (et-Tefsîru'l-Kebir) Dâru İhyai't-Turâsi'l-Arabî, Beyrut, 1420.

Firûzâbâdî, Ebû Tâhir Muhammed bin Yakûb el- Firûzâbâdî (v. 817h.), el-Kâmûsu'l-Muhît, Muessetu'r-Risâle, Beyrut, 1426.

İbn Kayyim, Şemsuddîn Ebû Abdillah Muhammed bin Ebi Bekr ez-Zer'i ed-Dımaşkî (v. 751h.), İlamu'l-Muvakkıîn an Rabbi'l-Âlemîn, Dâru'l-Kutubi'l-İlmiyye, Beyrut, 1411.

İbn Kesîr, İmaduddîn Ebû'l-Fidâ İsmâîl bin Ömer bin Kesîr el-Kureşi ed-Dımaşkî (v. 774h.), Tefsîrul-Kur'âni'l-Azîm, Dâru'l-Tayyib, 1420.

İbn Kesîr, el-Bidâye ve'n-Nihâye, Dâru İhyâi't-Turâsi'l-Arabî, Beyrut,

1408.

İbn Manzûr, Muhammed bin Mükerrem bin Manzûr el-Afriki (v. 711h.), Lisânu'l-Arap, Dâru Sadr, Beyrut, 1414.

İbn Teymiyye, Takıyyuddîn Ahmed bin Abdulhalim bin Abdusselâm bin Teymiyye el-Harrânî (v.728h.), Mecmûu'l-Fetâvâ, (Cem'-Tertib: Abdurrahmân bin Muhammed bin Kâsım) Dâru'l-Vefâ, Cidde, 1426.

Kurtubî, Ebû Abdillah Muhammed bin Ahmed bin Ebi Bekr bin Ferh el-Ensârî el-Hazrecî el-Kurtubî (v. 671h.), el-Câmiu li Ahkâmi'l-Kur'ân, Dâru'l-Kutubi'l-Mısriyye, Kâhire, 1384.

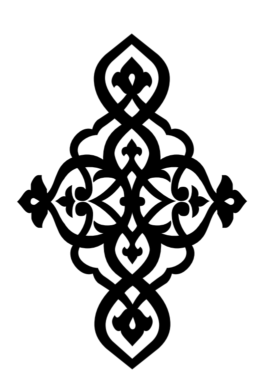
Nevevî, Ebû Zekeriyyâ Yahya bin Şeref (v. 676h.), el-Minhâc fi Şerhi Sahîhi Müslim, Dâru İhyâi't-Turâsi'l-Arabî, Beyrut, 1392.

Süleymân bin Abdullâh et-Temimî (v. 1233h.), Teysîru'l-Azîzi'l-Hâmîd fî Şerhi Kitâbi't-Tevhîd, el-Mektebû'l-İslâmî, Bey-rut, 1423.

Şankîtî, Muhammed el-Emin bin Muhammed el-Muhtar eş-Şankîtî (v. 1393h.), Edvâu'l-Beyân fî İdâhi'l-Kur'ân Dâru'l-Fikr, Beyrut,1415.

Zebidî, Ebû'l-Feyz Murtazâ Muhammed bin Muhammed ez-Zebidî (v. 1205h.), Tâcu'l-Arûs min Cevâhiri'l-Kâmûs, Dâru'l-Hidâye, ts.

İÇİNDEKİLER:

“Bilinmelidir ki! Tâğûtu red etmek her mükellef için farz olup, îmânın ilk şartının ön şartıdır. Yani Müslüman olmanın ilk şartı Allâh’a îmân etmek, Allâh’a îmân etmenin ilk şartı ise tâğûtu red etmektir.”